

Н. І.Боринець,
доцент кафедри методики
природничо-математичної
освіти і технологій
ІППО КУ імені Бориса Грінченка

**Орієнтовне календарно-тематичне
планування занять з трудового навчання
5 клас**

Блок 2. Технологія виготовлення виробів із аплікацією

Орієнтовне календарно-тематичне планування «Блоку 2. Технологія виготовлення виробів із аплікацією. 5 клас» складено відповідно до програми «Трудове навчання. 5—9 класи» за новими Державними стандартами базової і повної середньої освіти.

Програма набуває чинності з 2013—2014 н. р.

Схема розподілу навчального матеріалу

5 клас	
Обов'язкова для вивчення складова частина <i>Обирається один блок (26 год)</i>	
Блок 1. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП (26 год)	Блок 2. Технологія виготовлення виробів із аплікацією (26 год)
Варіативна складова частина <i>Два модулі (2x20=40 год)</i>	
Варіативний модуль 1 (20 год)	
Варіативний модуль 2 (20 год)	
Резерв часу (4 год)	

На вивчення в 5 класі обов'язкової для вивчення складової частини програми Блоку 2. «Технологія виготовлення виробів із аплікацією» навчальною програмою визначено 26 год. Для зручності планування уроків у запропонованому календарно-тематичному плані використано 28 год (26+2) —

додатково 2 год із резерву навчального часу, тому відповідно біля назви розділу (теми) у графі «Кількість годин» є запис, який має такий вигляд:
2 (1+1); 4 (3+1).

Блок 2. Технологія виготовлення виробів із аплікацією

Тематичний план

№ з.п.	Назва розділів і тем	К-ть год
Обов'язкова для вивчення складова частина		26
1	Вступ	1
2	Розділ 1. Основи матеріалознавства	3
	<i>Тема 1.1.</i> Види конструкційних матеріалів. Матеріали для виготовлення аплікацій	1
	<i>Тема 1.2.</i> Короткі відомості про текстильні волокна	2
3	Розділ 2. Оздоблення виробів аплікацією	14
	<i>Тема 2.1.</i> Аплікація як вид художнього оздоблення виробів	2
	<i>Тема 2.2.</i> Процес виготовлення виробу з аплікацією	8
	<i>Тема 2.3.</i> Оздоблення виробу з аплікацією	4
4	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	4
	<i>Тема 3.1.</i> Знаряддя праці, які використовують у побуті	1
	<i>Тема 3.2.</i> Поняття про деталь. Способи отримання деталей	1
	<i>Тема 3.3.</i> Основи проектної діяльності	2
5	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	4
	<i>Тема 4.1.</i> Безпечне користування побутовими електроприладами	1
	<i>Тема 4.2.</i> Культура споживання їжі. Етикет за столом	2
	<i>Тема 4.3.</i> Елементи грамоти споживача	1
Варіативна складова частина		40
6	Варіативний модуль	20
7	Варіативний модуль	20
8	Резерв часу	4
Усього:		70

**Орієнтовний календарно-тематичний план і програма
обов'язкової для вивчення складової частини
програми трудового навчання**

№ з.п	Тема уроку та її зміст	К-ть год	Клас	Дата	Прим.
1	Вступ Практична робота. Ознайомлення з облаштуванням навчальної майстерні	2 (1+1)			
	Узагальнення знань, отриманих учнями в початковій школі. Завдання предмета «Трудове навчання». Ознайомлення учнів із зразками виробів, що будуть виготовлятися на уроках трудового навчання в 5 класі. Поняття про технологію. Основні види технологічної діяльності в побуті: приготування їжі, прання, виготовлення одягу, в'язання, вишивання, ремонт квартири тощо. Правила внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні. Правила безпечної праці. Практична робота. Ознайомлення із облаштуванням навчальної майстерні 1. Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні. 2. Ознайомлення із облаштуванням навчальної майстерні				
	Розділ 1. Основи матеріалознавства	4 (3+1)			
2	Види конструкційних матеріалів. Матеріали для виготовлення аплікацій Практична робота. Ознайомлення з конструкційними матеріалами	2			
	Види конструкційних матеріалів (деревина, метал, пластмаса, скло, тканина, пряжа тощо). Вибір конструкційних матеріалів. Види конструкційних матеріалів для виготовлення аплікації: тканина, нитки, пряжа, неткані матеріали. Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Ознайомлення з конструкційними матеріалами 1. Ознайомлення з різними видами конструкційних				

	матеріалів. 2. Розпізнавання конструкційних матеріалів для виготовлення аплікації				
3	Короткі відомості про текстильні волокна Лабораторно-практична робота. Вивчення будови тканини	2			
	Види текстильних волокон. Будова тканини (нитка основи, піткання, пруг). Поняття про ширину та довжину тканини. Лицьовий і виворітний боки тканини. Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Лабораторно-практична робота. Вивчення будови тканини 1. Визначення напрямку ниток основи й піткання в тканині. 2. Визначення лицьового й виворітного боків тканини				
	Розділ 2. Оздоблення виробів аплікацією	14			
4	Аплікація як вид художнього оздоблення виробів Практична робота. Вибір та перенесення малюнка для аплікації на папір	2			
	З історії аплікації. Види аплікації, її застосування. Розробка малюнка як складової частини процесу виготовлення аплікації. Вибір малюнка для аплікації. Способи перенесення малюнка (за допомогою копіювального паперу). Інструменти та матеріали для виготовлення аплікації. Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Вибір та перенесення малюнка для аплікації на папір 1. Вибір малюнка для аплікації. 2. Перенесення малюнка для аплікації на папір. 3. Добір матеріалів для виготовлення виробу, оздобленого аплікацією				

5	<p>Підготовка тканини до виготовлення виробу</p> <p>Практична робота. Підготовка тканини до виготовлення виробу з аплікацією</p>	2			
	<p>Підготовка тканини до виготовлення виробу з аплікацією. Використання праски. Вибір режиму прасування. Терморегулятор, його призначення. Прийоми роботи праскою. Види волого-теплової обробки (ВТО).</p> <p>Правила безпечної праці під час користування праскою.</p> <p>Організація робочого місця для прасування.</p> <p>Практична робота. Підготовка тканини до виготовлення виробу з аплікацією</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вправи на відпрацювання прийомів роботи праскою. 2. Прасування тканини для виготовлення виробу з аплікацією 				
6	<p>Послідовність виготовлення виробу з аплікацією</p> <p>Практична робота. Виготовлення деталей аплікації</p>	2			
	<p>Послідовність виготовлення виробу з аплікацією, оздоблення та оформлення виробу.</p> <p>Розмічання деталей аплікації. Копіювання малюнка на основу. Виготовлення деталей аплікації (за шаблоном): приколювання, обведення, вирізання. Маркування деталей (у випадку їх великої кількості).</p> <p>Економне використання матеріалів під час розкроювання деталей аплікації. Використання відходів тканин та інших матеріалів.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Виготовлення деталей аплікації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання послідовності виготовлення виробу з аплікацією. 2. Розмічання деталей аплікації. 3. Копіювання малюнка на основу. 4. Виготовлення деталей аплікації 				
7	<p>Прикріплення деталей аплікації до основи</p> <p>Практична робота. Приметування деталей аплікації</p>	2			

	до основи				
	<p>Прикріплення деталей аплікації до основи. Шов «уперед голкою» і його використання. Графічне зображення шва та послідовність його виконання. Приметування деталей аплікації до основи швом «уперед голкою».</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Приметування деталей аплікації до основи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вправи на виконання шва «уперед голкою». 2. Приметування деталей аплікації до основи 				
8	<p>Закріплення деталей аплікації</p> <p>Практична робота. Пришивання деталей аплікації до основи виробу</p>	2			
	<p>Способи закріплення деталей аплікації.</p> <p>Закріплення деталей аплікації нитками на тканині. Шов «петельний». Графічне зображення шва та послідовність його виконання. Використання шва «петельний» для пришивання деталей аплікації до основи виробу.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Пришивання деталей аплікації до основи виробу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вправи на виконання шва «петельний». 2. Пришивання деталей аплікації до основи виробу 				
9	<p>Оздоблення виробу з аплікацією</p> <p>Практична робота. Вибір способу оздоблення виробу з аплікацією</p>	2			
	<p>Способи оздоблення виробів з аплікацією. Матеріали для оздоблення виробу: гудзики, бісер, блискітки, нитки для вишивання тощо. Шви для оздоблення виробу («назад голкою», «стебловий», «гамбурний»). Графічне зображення швів та послідовність їх виконання.</p> <p>Ознайомлення із професіями дизайнера, лекальника,</p>				

	<p>прасувальника.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Вибір способу оздоблення виробу з аплікацією</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вправи на виконання швів «назад голкою», «стебловий», «тамбурний». 2. Вибір способу оздоблення виробу з аплікацією. 3. Добір матеріалів для оздоблення та оформлення виробу з аплікацією 				
10	<p>Способи оформлення виробу</p> <p>Практична робота. Оздоблення та оформлення виробу</p>	2			
	<p>Оформлення виробу (обробка країв, оздоблення рамкою тощо). Остаточна обробка виробу.</p> <p>Догляд за виробами з аплікацією.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Оздоблення та оформлення виробу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оздоблення виробу з аплікацією. 2. Оформлення виробу. 3. Остаточна обробка виробу 				
	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	4			
11	<p>Знаряддя праці, які використовують у побуті.</p> <p>Поняття про деталь. Способи отримання деталей</p> <p>Практична робота. Вибір знарядь праці для виконання роботи</p>	2			
	<p>Виникнення знарядь праці. Знаряддя праці як елемент трудового процесу. Узагальнені відомості про найпростіші знаряддя праці (спиці, гачок, килимова голка, молоток, викрутка тощо).</p> <p>Пристаосування для виконання робіт (п'яльця, наперсток тощо).</p> <p>Деталь як одиниця виробу. Типові і спеціальні деталі.</p> <p>Загальні відомості про способи отримання деталей</p>				

	<p>(різанням, штампуванням, литтям).</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Вибір знарядь праці для виконання роботи</p> <p>1. Ознайомлення із різними видами знарядь праці.</p> <p>2. Вибір знарядь праці відповідно до виконуваних робіт</p>				
12	<p>Основи проектної діяльності</p> <p>Практична робота. Виконання малюнка виробу з використанням біоформ</p>	2			
	<p>Проектування як вид діяльності людини. Міні-маркетингові дослідження (анкетування), їх призначення. Використання біоформ у створенні виробів. Графічне зображення в проектуванні: малюнок виробу.</p> <p>Добір виробу для проектування та виготовлення <i>(за варіативним модулем)</i>.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Виконання малюнка виробу з використанням біоформ</p> <p>1. Вправи з виконання малюнка виробу з використанням біоформ.</p> <p>2. Добір виробу для проектування та виготовлення <i>(за варіативним модулем)</i></p>				
	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	4			
13	<p>Безпечне користування побутовими електроприладами. Елементи грамоти споживача</p> <p>Практична робота. Визначення термінів придатності харчових продуктів</p>	2			
	<p>Використання електроприладів у побуті. Загальні правила користування електропобутовими приладами.</p> <p>Види пошкоджень електропобутових приладів.</p> <p>Небезпека користування пошкодженими побутовими електроприладами.</p> <p>Елементи грамоти споживача, їх значення. Торговельні</p>				

	<p>мережі. Інформація про товари, які реалізуються в торговельній мережі.</p> <p>Терміни придатності харчових продуктів (молочних, м'ясних, рибних тощо).</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Визначення термінів придатності харчових продуктів</p> <p>1. Ознайомлення із інформацією на упаковках продуктів харчування.</p> <p>2. Визначення термінів придатності харчових продуктів</p>				
14	<p>Культура споживання їжі. Етикет за столом</p> <p>Практична робота. Складання паперових серветок для сервірування стола</p>	2			
	<p>Із історії культури споживання їжі. Столова білизна.</p> <p>Серветки для сервірування стола. Види посуду, його призначення. Столові прибори. Їх види та призначення.</p> <p>Поняття етикету під час споживання їжі. Правила поведінки за столом. Використання ножа, виделки.</p> <p>Споживання їжі та напоїв. Прийоми споживання страв, чаю та кави.</p> <p>Традиції споживання їжі різних народів</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Складання паперових серветок для сервірування стола</p> <p>1. Вправи на складання паперових серветок для сервірування стола.</p> <p>2. Вправи на використання виделки і ножа та прийомів споживання різних видів їжі, напоїв</p>				
	Усього:	28 (26+2)			

Орієнтовний перелік об'єктів праці: серветка, панно, картина, листівка
ТОЩО